

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2025/035 van 8 juli 2025

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweeërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand
roepnaam	(besluit producten tweeërlei gebruik)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 23 mei 2025
trefwoorden	rechtvaardigingsgrond

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Matthias Diependaele, Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management van 2 juni 2025, ontvangen door de VTC op 2 juni 2025;

Gelet op de behandeling op de zitting van 8 juli 2025;

Brengt op 8 juli 2025 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweeërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het ontwerp geeft uitvoering aan de artikelen 2, 3, 4, 6, 7 en 9bis van de wet van 11 september 1962 *betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen en de daaraan verbonden technologie*.
4. Het Ontwerp heeft deze wet als basis en beoogt uitvoering te geven aan Europese regelgeving op dat vlak, waarbij de geharmoniseerde verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 *tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweeërlei gebruik*, nu de basis is.
5. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Hoofdstuk 5. Gegevensverwerking

Art. 10.

§1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

§2. De DCSG¹ en de minister² verwerken de volgende persoonsgegevens, op grond van artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming:

- 1° de naam, de contactgegevens, de handtekening en rijksregisternummer van de aanvragers van een vergunning en de volledige officiële naam en het ondernemingsnummer, voor de aanvragers die zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen;*
- 2° de naam en de contactgegevens van de ontvangers van producten voor tweeërlei gebruik;*
- 3° de naam en de contactgegevens van de eindgebruikers van producten voor tweeërlei gebruik.*

De DCSG en de minister verwerken de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, met het oog op de afhandeling van vergunningen en om te voldoen aan de verplichtingen, vermeld in verordening 2021/821.

§3. In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- 1° betrokkene: een betrokkene als vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;*
- 2° VTC: de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.*

Met toepassing van artikel 23, lid 1, a), b), c) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming kan de DCSG beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het derde tot en met het tiende lid.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het tweede lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een onderzoek, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van het onderzoek mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf

¹ de Dienst Controle Strategische Goederen binnen het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, vermeld in artikel 17, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie

² de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid

de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het tweede lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat de weigering of de beperking van de rechten, vermeld in het derde lid, rechtvaardigt.

Als de betrokkene in het geval, vermeld in het tweede lid, tijdens de periode, vermeld in het derde lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokkene schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het tweede lid. Verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat het onderzoek zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het achtste lid. Als het nodig is, kan de termijn van dertig dagen met zestig dagen worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7) van de voormelde verordening, brengt de betrokkene binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokkene ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de VTC conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing, vermeld in het zesde lid, is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de VTC.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening, opnieuw toegepast.

Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het tweede lid bevat, naar de douane, het Openbaar Ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie, is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van die instanties of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van die instanties of een onderzoeksrechter, kan de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming op het verzoek van de betrokkene conform artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat die instanties, of in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

§4. De DCSG en de minister zijn verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de persoonsgegevens die zijn verwerkt in het kader van de toepassing van paragraaf 1, derde lid.

§5. De bestuursdocumenten die betrekking hebben op vergunningsdossiers voor producten voor tweëerlei gebruik worden maximaal twintig jaar bewaard, als ze persoonsgegevens bevatten. De termijn begint te lopen vanaf het ogenblik dat de vergunning is afgelopen.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

6. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: aanvragers, ontvangers en eindgebruikers van goederen voor tweëerlei gebruik;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: contact- en identificatiegegevens.

7. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

8. De wettelijke basis van het Ontwerp is de wet van 11 september 1962 *betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen en de daaraan verbonden technologie, artikel 2, artikel 3 tot en met 7, en artikel 9bis*, die luiden als volgt:

Art. 2

De Koning kan, bij in de Ministerraad overgelegd besluit, de in-, uit- en doorvoer van goederen en van technologie reglementeren, onder meer door een stelsel van voorafgaande machtigingen, door de heffing van bijzondere rechten, door toezichtsmaatregelen of door de invoering van formaliteiten zoals het oorsprongcertificaat:

ofwel, ter beveiliging van de levensbelangen van een economische sector of van de volkshuishouding in haar geheel beschouwd;

ofwel tot vrijwaring van de inwendige of uitwendige veiligheid van het land;

ofwel ter uitvoering van verdragen, overeenkomsten, of afspraken met een economisch doel of verband houdend met de veiligheid en van beslissingen of aanbevelingen van internationale of supranationale organisaties;

ofwel om bij te dragen tot de naleving van de algemene beginselen van het recht en van de menselijke samenleving die door de beschaafde naties worden erkend.

Art. 3

De Koning kan de Ministers die Hij aanwijst, ertoe machtigen de in-, uit- en doorvoer van bepaalde goederen of technologie aan een voorafgaande machtiging te onderwerpen.

Art. 4

De Koning bepaalt de algemene toekennings- en gebruiksvoorwaarden der voorafgaande machtigingen en van de documenten waarvan de afgifte voorgeschreven is in toepassing van toezichtsmaatregelen of van de formaliteiten bedoeld bij artikel 2.

Art. 5

De Koning kan het indienen der aanvragen of de afgifte van de formulieren van voorafgaande machtiging, alsook het opmaken of de behandeling van documenten voorgeschreven in toepassing van de toezichtsmaatregelen en de formaliteiten voorzien in artikel 2, aan de betaling van een administratieve vergoeding onderwerpen.

Art. 6

Onverminderd de door de Koning vastgestelde algemene voorwaarden kunnen de bevoegde Ministers, samen, ten laatste op het ogenblik van de aflevering van de voorafgaande machtigingen inzake toekenning en gebruik ervan bijzondere voorwaarden opleggen, hetzij bij wege van verordeningen, hetzij bij wege van onderrichtingen voor de met het afleveren van vergunningen belaste diensten. Deze bijzondere voorwaarden kunnen de verplichting inhouden de voorafgaande machtigingen in een bepaalde mate te benutten.

Art. 7

Wanneer bijzondere omstandigheden zulks wettigen, kunnen de bevoegde Ministers, samen, bij gemotiveerd besluit de geldigheid van lopende voorafgaande machtigingen schorsen of de intrekking ervan bevelen. Indien uitzonderlijke omstandigheden dringende maatregelen vereisen, kan iedere betrokken Minister evenwel de geldigheid van de voorafgaande machtigingen voor een periode van maximum zestig dagen schorsen via

onderrichtingen aan de met afgifte van vergunningen belaste diensten.

De in het eerste lid bedoelde besluiten en onderrichtingen kunnen speciale maatregelen bevatten, inzonderheid voor de goederen die in aanmaak of onderweg zijn.

Art. 9bis

Elke invoerder, uitvoerder of doorvoerder evenals het personeel van hun onderneming en alle andere personen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, betrokken zijn of zouden kunnen zijn bij de in-, uit- of doorvoer van goederen en technologieën waarvoor in uitvoering van deze wet maatregelen zijn genomen, zijn ertoe gehouden alle nuttige inlichtingen te verstrekken en inzage te verlenen van documenten, correspondentie en alle andere stukken, onder welke vorm dan ook, die moeten toelaten na te gaan of de krachtens deze wet uitgevaardigde bepalingen worden nageleefd.

9. De wet regelt niet expliciet de verwerking van persoonsgegevens.
10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
11. Het Ontwerp vermeldt op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, met name “taak van algemeen belang”.
12. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. De VTC gaat ervan uit dat het gaat om dossierbeheer. De VTC beveelt aan om de nota in de zin aan te vullen.
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵
14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁴ Artikel 6 AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
18. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:

De DCSG en de minister verwerken de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, met het oog op de afhandeling van vergunningen en om te voldoen aan de verplichtingen, vermeld in verordening 2021/821⁷.

19. Het gaat daarbij om de volgende vergunningen :
 - globale vergunning: een vergunning voor één specifieke vergunninghouder voor de uitvoer, doorvoer of overbrenging van een type of categorie producten voor tweërlei gebruik naar een of meer met naam genoemde eindgebruikers of ontvangers of naar een of meer met naam genoemde landen;
 - individuele vergunning: een vergunning voor één specifieke vergunninghouder voor een transactie van een of meer producten voor tweërlei gebruik voor één eindgebruiker of ontvanger in een derde land;
20. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
21. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

⁷ verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweërlei gebruik

23. Het Ontwerp bepaalt:

§4. De DCSG en de minister zijn verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming voor de persoonsgegevens die zijn verwerkt in het kader van de toepassing van paragraaf 1, derde lid.

24. De VTC gaat ervan uit dat het niet gaat om gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken en heeft daarbij verder geen opmerkingen.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
26. De VTC wijst op haar **lijst**⁹ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹⁰

5. **Minimale gegevensverwerking**

28. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
29. De **categorieën betrokkenen** zijn aanvragers, ontvangers en eindgebruikers van goederen voor tweeeërlei gebruik.
30. De **categorieën persoonsgegevens** zijn:
- de naam, de contactgegevens, de handtekening en rijksregisternummer van de aanvragers van een vergunning en de volledige officiële naam en het ondernemingsnummer, voor de aanvragers die zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
 - de naam en de contactgegevens van de ontvangers van producten voor tweeeërlei gebruik;
 - de naam en de contactgegevens van de eindgebruikers van producten voor tweeeërlei gebruik.
31. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: de DSCG en de minister, de douane, het Openbaar Ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie.

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneame van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

¹⁰ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

32. Voor zover het gaat om landen buiten de Europese Unie dient er nagegaan te worden of er een adequatiebesluit dan wel een andere juridische basis voorhanden is bij gebreke waaraan de gegevens niet meegedeeld kunnen worden.
33. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
34. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen. Verder, wat de federale overheden betreft, moet rekening worden gehouden met artikel 20 van de WVG.
35. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.¹¹
36. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
37. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
38. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het Ontwerp:
- §5. De bestuursdocumenten die betrekking hebben op vergunningsdossiers voor producten voor tweëerlei gebruik worden maximaal twintig jaar bewaard, als ze persoonsgegevens bevatten. De termijn begint te lopen vanaf het ogenblik dat de vergunning is afgelopen.*
39. De nota verantwoordt dit als volgt:
- Paragraaf 3 legt de bewaartermijn van de persoonsgegevens vast. Artikel III.87, paragraaf 2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 bepaalt dat voor categorieën van bestuursdocumenten die niet vermeld zijn in paragraaf 1/1 de Vlaamse Regering op voorstel van de selectiecommissie de maximale bewaartermijn bepaalt. Het serieregister 'vergunning- en controledossiers strategische goederen' legt een bewaartermijn van 20 jaar vast. Dit is onder meer gebaseerd op de verjaringstermijn voor misdrijven. De douane is immers, conform artikel 10, van de wet van 11 september 1962 betreffende de in-, uit- en doorvoer van goederen en de daaraan verbonden technologie belast met de opsporing en vaststelling van inbreuken op de regelgeving. Dat artikel 10 verwijst naar de toepassing van de algemene wet van 18 juli 1977 inzake douane en accijnzen, die vervolgens doorverwijst naar het wetboek van strafvordering. Volgens artikel 21 van de wet houdende de Voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering van 17 april 1878 (een inleidend deel op het Wetboek van strafvordering) verjaart de strafvordering maximaal twintig jaren te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd. Dat wil zeggen dat tot 20 jaar na afhandeling van een dossier nog een rechtszaak en/of handavingsdossier kan ontstaan.*
40. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.

6. Juistheid

41. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
42. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

¹¹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

43. De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp afwijkingen op de **AVG-rechten** invoert heeft, met name:

Met toepassing van artikel 23, lid 1, a), b), c) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming kan de DCSG beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het derde tot en met het tiende lid.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het tweede lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een onderzoek, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van het onderzoek mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De afwijkmogelijkheid, vermeld in het tweede lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat de weigering of de beperking van de rechten, vermeld in het derde lid, rechtvaardigt.

Als de betrokkene in het geval, vermeld in het tweede lid, tijdens de periode, vermeld in het derde lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokkene schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het tweede lid. Verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat het onderzoek zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het achtste lid. Als het nodig is, kan de termijn van dertig dagen met zestig dagen worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke, vermeld in artikel 4, 7) van de voormelde verordening, brengt de betrokkene binnen dertig dagen vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokkene ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de VTC conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing, vermeld in het zesde lid, is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de VTC.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening, opnieuw toegepast.

Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het tweede lid bevat, naar de douane, het Openbaar Ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie, is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van die instanties of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van die instanties of een onderzoeksrechter, kan de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming op het verzoek van de betrokkene conform artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat die instanties, of in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

44. De nota stelt:

De DCSG kan bij de uitoefening van haar opdrachten aanwijzingen hebben van inbreuken, waarop ze de douane, het openbaar ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie, kan verwittigen. De toevoeging 'handhavingsinstanties van andere lidstaten' volgt uit artikel 23, lid 2,

dat het volgende stelt: “De lidstaten treffen in samenwerking met de Commissie alle dienstige maatregelen om een rechtstreekse samenwerking en uitwisseling van informatie tussen de bevoegde autoriteiten te bewerkstelligen teneinde de efficiëntie van de uitvoercontrole van de Unie te verbeteren en een consequente en doeltreffende uitvoering en handhaving van controles in het gehele douanegebied van de Unie te waarborgen. (...)”

In dat geval is het voor de DCSG onmogelijk dat ze de betrokkenen onmiddellijk in kennis stellen van het feit dat deze gegevens doorgegeven zijn en verwerkt zullen worden. De opdrachten van de handhavingsinstanties verliezen hun impact wanneer aan de betrokkene het recht wordt gegeven inzage te verkrijgen van de hem betreffende gegevens die worden verwerkt. Bij uitbreiding kan ook de uitoefening van andere rechten het onderzoek in gedrang brengen. Het is evident dat wanneer de DCSG bijvoorbeeld gegevens verwerkt omtrent een persoon van wie vermoed wordt dat hij zich schuldig maakt aan een overtreding, deze laatste hieromtrent niet op de hoogte wordt gebracht. Als de DCSG hiertoe namelijk zou worden verplicht, zou de verdachte in de mogelijkheid worden gesteld zijn onwettige praktijken gedurende een bepaalde periode te stoppen of bewijzen te doen verdwijnen, zodat een verdere controle geen zin meer zou hebben. Dit is uiteraard strijdig met de geest van de verordening 2021/821 en van de wet van 11 september 1962.

Dit alles neemt niet weg dat er slechts sprake is van een uitstel van informatie. Op basis van de wetgeving inzake de motivering van bestuurshandelingen zal op een bepaald ogenblik de betrokkene moeten worden geïnformeerd, bijvoorbeeld bij het opmaken van het proces-verbaal met vaststellingen. In die mate is het van belang dat de verplichting tot onmiddellijke informatie zoals die voortvloeit uit de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, niet toepasselijk is.

De uitzonderingen betreffen in eerste instantie de artikelen 12 (modaliteiten van informatie en communicatie), 13 (informatie bij rechtstreekse verkrijging) en 14 (informatie bij onrechtstreekse verkrijging). Daarnaast gaat het ook om de artikelen 15 (recht van inzage), 16 (recht op rectificatie) en 17 (recht op wissing). Omdat de verwerking door de DCSG in dat geval zijn grondslag vindt in de vervulling van een taak van algemeen belang moet ook worden voorzien in een uitzondering op artikel 21 (recht van bezwaar dat onder meer geldt als de verwerking gebaseerd is op artikel 6, lid 1, onder e), AVG) en 18 (recht op beperking van de verwerking). Een uitzondering op artikel 20 AVG is niet vereist omdat dit recht, op basis van lid 3, niet geldt voor verwerkingen als deze gebaseerd zijn op het algemeen belang of een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag. Omdat het niet uitgesloten kan worden dat bepaalde taken worden gebaseerd op een andere grondslag, waaronder mogelijks de toestemming, wordt dit artikel niettemin meegenomen in de bepalingen. Dat geldt ook voor artikel 22 dat specifiek betrekking heeft op geautomatiseerde individuele besluiten.

De uitzonderingen zijn noodzakelijk om belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Vlaamse overheid te waarborgen, zoals voorzien in artikel 23, lid 1, e), AVG, waarbij de goede toepassing van de regelgeving en dienstverlening centraal staan, alsook voor de taken op het gebied van de controle op de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweëerlei gebruik, van de Vlaamse overheid, een taak die valt onder artikel 23, lid 1, h), AVG.

Vooreerst worden de uitzonderingen beperkt tot verwerkingen die betrekking hebben op een welbepaalde natuurlijke persoon. Dit is een toepassing van het proportionaliteitsbeginsel en houdt in dat de uitzondering enkel geldt voor controle op een welbepaalde natuurlijke persoon.

Daarnaast wordt uitdrukkelijk voorzien dat de afwijkingen tijdelijk zijn in de mate dat ze alleen kunnen worden toegepast gedurende de periode tijdens dewelke de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de daarmee verband houdende voorbereidende werkzaamheden voor zover de toepassing ervan noodzakelijk is voor het goede verloop van de controle, het onderzoek en de voorbereidende werkzaamheden. Het tijdelijke karakter van de uitzondering houdt in dat er slechts sprake is van een uitstel van de uitoefening van de belangrijkste rechten. De uitzondering is niet alleen tijdelijk, maar ook voorwaardelijk: ze geldt alleen als de niet-toepassing van de rechten noodzakelijk is of kan zijn voor het goede verloop van het onderzoek. Dit houdt in dat zodra de toepassing van de rechten het goede verloop van het onderzoek niet in het gedrang brengt, de betreffende rechten hun toepassing herwinnen. Het is niet altijd mogelijk op voorhand te weten wat nadelig kan zijn, en er kan dus niet altijd bij aanvang worden ingeschat of het voor het goede verloop van het verdere onderzoek noodzakelijk is dat de rechten niet worden toegepast aangezien een inspectieonderzoek altijd gebaat is bij discretie. Dit houdt ook in dat

zodra het goede verloop van het onderzoek niet meer in het gedrang kan komen, de betreffende rechten hun toepassing herwinnen.

Een volgende waarborg voor de betrokkene die er ook moet toe dienen om de betrokken diensten te sensibiliseren, bestaat erin dat de beslissing om deze artikelen niet toe te passen, moet worden gerechtvaardigd ten aanzien van de toezichthoudende autoriteit op het vlak van gegevensbescherming. Deze autoriteit kan immers tussenkomen in geval van onrechtstreekse uitoefening van de betrokken rechten (zie verder). Het is ook mogelijk deze rechtvaardiging voorafgaandelijk, namelijk bij de beslissing over de toepassing van de uitzondering, in het dossier op te nemen. Het is voor de DCSG niet altijd mogelijk om onmiddellijk of op korte termijn een beslissing op schrift te stellen. Het is aangewezen dat de DCSG de beslissing zo snel mogelijk op schrift stelt om de rechtsbescherming van de betrokkene te waarborgen en in voorkomend geval ten aanzien van de bevoegde toezichthoudende autoriteit te kunnen aantonen dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is dat de verplichtingen en rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast.

Omdat de DCSG bij een vermoeden van een inbreuk, het dossier doorstuurt naar de douane, het openbaar ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie, moet vermeden worden dat een betrokkene voortijdig zijn rechten kan uitoefenen bij de DCSG. Dat zou immers het lopende onderzoek in het gedrang kunnen brengen. De betrokkene doorverwijzen naar de douane, het openbaar ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie is een mogelijkheid, maar heeft als nadeel dat de betrokkene hiermee duidelijk wordt gemaakt dat er een dossier over hem of haar is bij deze diensten. Mede hierom en rekening houdend met het feit dat de Vlaamse decreetgever deze diensten geen verplichtingen kan opleggen, wordt voorzien dat in dergelijk geval, zolang er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van deze diensten, de DCSG op een verzoek niet mag antwoorden. Probleem is dat het mogelijk is dat deze diensten niet antwoorden op een vraag van de DCSG naar een stand van zaken. Dan heeft de DCSG in beginsel geen andere keuze dan niet te antwoorden en desgevallend, in geval van klacht van de betrokkene, de reden hiertoe mee te delen aan de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het gebied van gegevensbescherming. De rechten van de betrokkene worden niet uitgehold in de mate dat de betrokkene de mogelijkheid heeft om zich, na het verstrijken van de termijn van een maand om een antwoord te krijgen overeenkomstig artikel 12, lid 3, AVG, te richten tot de bevoegde toezichthoudende autoriteit, de DCSG, alsook de douane, het openbaar ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie. De AVG voorziet overigens in de mogelijkheid dat de toezichthoudende autoriteit een verwerkingsverantwoordelijke gelast de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van de verordening in te willigen (zie artikel 58, lid 2, c), AVG). In geval van een onderzoek door een bevoegde handhavingsinstantie van een andere lidstaat van de Europese Unie, kan de toezichthoudende autoriteit terugvallen op de verplichte bijstand van de bevoegde toezichthoudende autoriteit van de andere lidstaat, overeenkomstig artikel 61 van de AVG. In die mate worden de rechten van de betrokkene voldoende gewaarborgd, en ook rekening gehouden met de specifieke belangen waarom er van bepaalde rechten wordt afgeweken. Bovendien is er het risico dat als de DCSG toch een antwoord zou geven na verloop van bijvoorbeeld een maand zonder het standpunt van de douane, het openbaar ministerie of de bevoegde handhavingsinstantie van de Europese Unie en van landen binnen en buiten de Europese Unie te kennen, het geheim van het onderzoek wordt geschonden.

Dit neemt niet weg dat het mogelijk is dat de DCSG ook andere verwerkingen verricht die niet onder de uitzondering (moeten) vallen. In dat geval kan op het verzoek worden geantwoord dat niet in alle verwerkingen inzage kan gegeven worden en de betrokkene die meer informatie wil over de andere verwerkingen, zich kan richten tot de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het gebied van de gegevensbescherming.

Tot slot wordt als waarborg voorzien dat een betrokkene die zijn rechten uitoefent zich steeds kan richten tot de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het gebied van gegevensbescherming om aldus, zij het onrechtstreeks, zijn rechten uit te oefenen. Dat bestaat er dan in het bijzonder in dat door de bevoegde toezichthoudende autoriteit wordt nagegaan of de betrokken dienst of instantie de procedures correct hebben toegepast en de beslissing tot afwijking voldoende hebben gemotiveerd. In die mate is het aangewezen dat de bevoegde toezichthoudende autoriteit enkel antwoordt dat de nodige verificaties zijn verricht.

45. De VTC heeft geen opmerkingen voor zover de bepalingen correct toegepast worden en onder voorbehoud van wat hiervoor gezegd werd over een adequatiebesluit.

46. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
47. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

48. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
49. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
50. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
51. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁴ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁵.
52. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁶

¹² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁵ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁶ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

III. BESLUIT

53. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- De verantwoording van de rechtvaardigingsgrond opnemen in de nota (luik 2);
- De nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- De transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2025-07-14 18:17:10 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

